

Számítógépek a művelődési házakban

– Milyen lehetőségei vannak napjainkban a közművelődési intézményeknek és a népművelőknek a számítástechnikai kultúra terjesztésében és felhasználásában? – kérdezem Nagy Lajost, a Szolnok Megyei Művelődési Központ ismeretterjesztési csoportvezetőjét, akivel a tavaszi fesztivál keretében megrendezett II. országos mikroszámítógépes találkozón beszélgettem.

– A számítástechnika évek óta jelen van társadalmunkban; a közművelődés is foglalkozik vele. Az iskolai képzésben a diák a tanóra részeként találkozik a komputerrel, a felnőttekkel azonban senki nem törődik. A művelődési házaknak így szükségszerű feladatává lett a számítógép megismertetése az emberekkel. A közművelődési alkalmazás fő területei: az intézmények belső munkájának általa való korszerűsítése, a számítástechnika széles körű oktatása, új médiaként való alkalmazása.

– Hogyan valósul meg ez a program az önök intézményében?

– Négy évvel ezelőtt igen sikeres országos számítógép-építő tábort szerveztünk. Ötven HOMELAB-3 – a Lukács fivérek által kifejlesztett – gépet építettünk. A tábor két hétig tartott, és ezalatt a résztvevők programozni is tanultak. Arra törekedtünk, hogy a „nagy fétis”, a „fekete doboz” közelebb kerüljön hozzájuk, belenéz-hessenek. Eddig két alkalommal rendeztünk országos tanácskozást művelődési intézmények vezetői részére, azért, hogy a népművelők is nyomon követhessék e legújabb technika fejlődését. Ezenkívül információs szolgálatot működtetünk, különféle klubokat, tanfolyamokat indítottunk.

– Miben segíti a lakosságot az információs szolgálat?

– Egy képűségről van szó, amelyben állandóan fut az intézmény programja; másrészt adatokat szolgáltatunk a városban fellelhető kiscsoportokról, tanfolyamokról, szakkörökről és klubokról. Az egyén érdeklődésének megfelelően választhat közülük, megtudhatja a részvétel feltételeit.

– A népművelők munkáját hogyan segíti az új technika?

– Többféle program áll rendelkezésükre: ügyeletes, nyilvántartó, tiszteletdíj-feladó, bérszámfejtő, bérfeladó, szövegszerkesztő, médiatári kölcsönző – s ezeket a napi gyakorlatban már használják is.

– Több országos esemény szervezését említette. Ezek szerint Szolnok út-törő szerepet tölt be a számítástechnikai kultúra terjesztésében?

– Igen. Ugyanis a „volt” Népművelési Intézet már nem, a Közművelődési Információs Intézet még nem foglalkozik ezzel a kérdéssel. Mint a Neumann János Számítógéptudományi Társaság vezetőségi tagja, magam is minden lehetőséget megragadok, hogy népművelő kollégáim a számítástechnikáról halljanak, tapasztalatokat szerezzenek. Ezért vállalkoztam a közművelődési intézmények és számítógépes klubok országos találkozásának létrehozására is.

•
Az országból tíz számítógépes klub kapcsolódott be a programsorozatba. Közülük egyik a gyöngyösi Mátra Művelődési Központ klubja, amely 1985-ben e témakörben megnyerte a KISZ KB kollektív pályázatát. Ők a számítástechnikai kultúra terjesztését összekapcsolták a helyi szakmai közélet fejlesztésével. A részletekről érdeklődöm Szamosvári Györgytől, az intézmény munkatársától.

– Azzal kell kezdenem – mondja –, hogy művelődési házunknak mindössze egy Commodore-64 és egy Primo számítógépe van. Ez kevés. Amiben eltértünk más művelődési házak gyakorlatától, az a mód, ahogyan ebből a kényszerhelyzetből a társadalmasítással, vagyis a külső kapcsolatok megtalálásával kitörhettünk. Így értük el, hogy viszonylag jól működő számítógépes klubunk van, s a városban megalakult a Neumann János társaság csoportja.

– Hogyan sikerült mindez?

– Városunk ipari szerkezetéből adódóan a számítástechnika alkalmazása gyors ütemben fejlődik, sok a magasan képzett szakember. Szeretjük volna elérni, hogy minél többen ott legyenek a művelődési központban is. A cél érdekében 1984-ben létrehoztuk a személyiszámítógép-tulajdonosok klubját. Javaslatukra 1985-ben és 1986-ban szoftver-börzét rendeztünk, amelynek lebonyolításában a szakemberek is nagy számmal vettek részt, így kerültünk kapcsolatba a társasággal.

– A művelődési központ hogyan kapcsolódik be az egyesület tevékenységébe?

– Együttműködési megállapodásban rögzítettük, ki mit tud nyújtani a másiknak. Mi háttérintézményként helyet adunk nekik, ők gépekkel, szakkörök vezetésével járulnak hozzá munkánk korszerűsödéséhez.

*
A gyöngyösiek ügyes kezdeményezése példaként állhat más – hasonlóan szerény anyagiakkal bíró – művelődési házak előtt. Bizonyítja, hogy a társadalmi összefogásban rejlő energia nem mindig marad kihasználatlanul.

Dárdai Zsuzsa